

Oponentský posudek na bakalářskou práci **Věry Musilové „Dobrovolně bezdětní v České republice“**

Předkládaná bakalářská práce je teoreticko-empirického charakteru, přičemž empirickou část představuje vlastní průzkum autorky. Téma práce je na jedné straně aktuální i významné a na druhé straně velmi citlivé, možno říci až intimní – autorce slouží k sociologické i lidské cti, že si je této citlivosti a z ní vyplývajících možných důsledků (pro život jedince i sociologickou analýzu) dobře vědoma, chápe složitost problematiky i jejího zkoumání, nesnaží se vykládat související data uniformně a poctivě se snaží poukázat na variantnost (i relativnost) situace a důvodů bezdětnosti.

Teoretická část práce zahrnuje úvod (zvolené téma v souvislostech), kapitolu o demografických změnách v české společnosti (informace jsou možná až příliš zhuštěné – mohlo být více poukazováno na momenty bezprostředně související s tématem práce) a kapitolu o hlavních teoriích s tématem bezdětnosti. Snad až přílišnou stručnost pasáže o demografii je možné ilustrovat např. na textu na str. 17-18: proč je paragraf o porodnosti (na rozdíl od předchozích, také stručných, paragrafů o sňatečnosti a rozvodovosti) pojednán ve výčtu?

Empirická část práce vychází z kvalitativního průzkumu realizovaného a interpretovaného autorkou. Paragraf o historii a organizaci dobrovolně bezdětných by patřil svým obsahem do teoretické části (de facto to není součástí výzkumu). Způsob realizace výzkumu považuji za legitimní a interpretaci poznatků i jejich prezentaci za adekvátní. Uvítala bych větší provázanost této pasáže s teoretickou částí.

V práci postrádám závěr – text, který je označen jako Shrnutí, je příliš stručný, než aby mohl být považován za závěr celé bakalářské práce v obvyklém slova smyslu.

Práce jako celek má logickou strukturu, výklad je postupný, zahrnuje všechny podstatné momenty tématiky, je psána čtivě (ale nikoli publicisticky), vlastní názory autorky jsou přítomné nejen v komentářích v textu, ale vlastně v celé práci, postupu výkladu atd.

Kritickou poznámku mám k prezentaci grafů v textu práce – není právě ideální nahromadit několik grafů vždy na konci kapitoly pojednávající o dílčím momentu (přínejmenším by působilo lépe, kdyby „pasáž grafů“ byla nějak graficky odlišena od běžného textu; jinak bylo možné grafy soustředit do přílohy), jednak označení zdroje údajů v tabulce nemá být v odkazu (jako běžný odkaz na literaturu či poznámka), ale přímo pod grafem, jehož je součástí.

Řada odkazů na citace či parafráze by měla být doplněna i stranou příslušné publikace, na níž se odkazovaná teze nachází (nejde-li, pochopitelně, o obecnou tezi prolínající celou knihu).

Závěr: Bakalářskou práci V. Musilové považuji za zdařilou i přínosnou, autorka prokázala, že zvládne samostatnou práci v oboru – jednoznačně ji doporučuji k obhajobě s návrhem klasifikace **velmi dobře**.